

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **V. D. T.**
zastoupený advokátkou Mgr. Nad'ou Smetanovou
sídlem 28. října 1001/3, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 7. 2020, č. j. CPR-1915-4/ČJ-2020-930310-V242,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 17. 7. 2020, č. j. CPR-1915-4/ČJ-2020-930310-V242, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 159,5 Kč, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Policie ČR, Krajské ředitelství Královéhradeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend (dále též „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 11. 11. 2019, č. j. KRPH-35323-53/ČJ-2018-050026-SV, uložila žalobci správní vyhoštění z přechodného pobytu na území podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č.

326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 7. 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena v délce 1 rok. Doba k vycestování z území ČR byla stanovena do 20 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

2. Žalovaná v záhlaví citovaným rozhodnutím změnila uvedené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, se stanoví v délce 11 měsíců, a doba k vycestování z území ČR se stanoví do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Ve zbytku žalovaná potvrdila napadené rozhodnutí.
3. Žalobce napadl předmětné rozhodnutí žalovaně žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žaloba byla dne 30. 7. 2020 podána u Krajského soudu v Praze, který usnesením ze dne 27. 8. 2020 postoupil věc Krajskému soudu v Hradci Králové coby soudu místně příslušnému k projednání věci.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

4. Žalobce předně uvedl, že do nejednoznačného pobytového postavení se dostal na základě správního aktu správního orgánu, o jehož zákonnosti lze důvodně pochybovat, případně až v důsledku jeho faktického zásahu (úkonu) ze dne 8. 10. 2018. Žalobce totiž dne 14. 6. 2018, tj. ještě v době platnosti výjezdního příkazu (do 15. 6. 2018), podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU dle § 87b zákona o pobytu cizinců. Považoval se za rodinného příslušníka (druha) občanky Slovenské republiky, paní A. T., s níž sdílel společnou domácnost na adrese. Na základě této žádosti bylo žalobci osvědčeno oprávnění k pobytu dle § 87y téhož zákona vízovým štítkem (ve formě dlouhodobého víza) platným do 13. 10. 2018. Žalobce se spoléhal na to, co je v osvědčení uvedeno, tedy že je oprávněn po dobu řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu legálně setrvat a pobývat na území ČR.
5. Dne 8. 10. 2018 se žalobce z vlastní vůle dostavil na Ministerstvo vnitra, aby si nechal vyznačit stejné osvědčení o oprávnění k pobytu na delší dobu. Až na základě této iniciativy žalobce, který jednal v dobré víře, bylo přivolanou hlídkou správního orgánu prvního stupně zahájeno řízení o správním vyhoštění. Žalobce teprve v tento moment zjistil, že platnost jeho osvědčení k pobytu zanikla dříve, než bylo na tomto osvědčení vyznačeno. Ministerstvo vnitra totiž usnesením ze dne 2. 7. 2018 osvědčení ve formě vízové štítky zrušilo postupem podle § 156 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť mělo být vydáno v rozporu s § 87y zákona o pobytu cizinců. Zároveň stanovilo, že účinky tohoto usnesení nastávají ke dni vydání zrušovaného osvědčení. Usnesení bylo následně doručeno obecné zmocněnkyni žalobce a téhož dne bylo v cizineckém informačním systému vyznačeno zrušení předmětného osvědčení. K vyznačení neplatnosti osvědčení (vízového štítku) v cestovním dokladu žalobce došlo bezprostředně před zahájením řízení o správním vyhoštění.
6. „*Nad rámec žalobní argumentace*“ žalobce podotkl, že pochybuje také o zákonnosti zrušení jeho předchozího pobytového oprávnění, povolení k trvalému pobytu.
7. Ve vztahu k žalobou napadenému rozhodnutí žalobce namítl jednak procesní vady spočívající v podstatném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, jednak

nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení věci a v překročení mezi správního uvážení.

8. První procesní vadu žalobce spatřuje ve skutečnosti, že účastníkem řízení nebyla jeho tehdejší družka, paní A. T. Družka žalobce dokonce vstoupila do řízení vlastním podáním (čestným prohlášením ze dne 19. 11. 2018 pojednávajícím o jejich vzájemném soužití), součástí spisu jsou též fotografie žalobce a družky a doklad o zajištění společného ubytování. Přestože byl žalobce stále ženatý s dosavadní manželkou, paní T. T. T., ve správním řízení uváděl, že založil novou společnou domácnost se svou družkou a s manželkou se hodlá rozvést. Žalobcova družka tak měla být účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 písm. b) a odst. 2 správního řádu.
9. Z obsahu podaného čestného prohlášení je patrné, že družka žalobce se cítila být postupem správních orgánů dotčena a domáhala se toho, aby byl brán zřetel na jejich partnerský vztah. Bylo tedy na místě, aby správní orgán prvního stupně rozhodl o jejím přibrání do správního řízení, případně aby ji vyzval k prokázání toho, jak a v čem konkrétně budou její subjektivní práva dotčena rozhodnutím o správním vyhoštění. Správní orgán měl do doby, než „se ustálí rodinná vazba“ žalobce, nadále jednat jako s účastníkem řízení jak s dosavadní manželkou, tak s družkou žalobce.
10. Další procesní vadu žalobce spatřuje v částečné nepřezkoumatelnosti (zejména) odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Žalobce doložil správnímu orgánu řadu fotografií a doklad o zajištění ubytování, není ale známo, jak správní orgány tyto důkazy vyhodnotily, zda je vůbec provedly, správní orgán prvního stupně je ani nezařadil mezi podklady, ze kterých při vydání rozhodnutí vycházel, přestože je ve svém rozhodnutí zmiňuje. Správní orgány tak opomněly řadu navržených důkazů, respektive nevysvětlily, jaké důkazy byly provedeny a co z nich bylo zjištěno, případně proč návrhy na provedení dokazování nebyly akceptovány. Porušily tak judikaturou Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu stanovené požadavky pro nakládání s důkazními návrhy.
11. „Dílčí nepřezkoumatelnost“ lze dle žalobce spatřovat také v tom, že správní orgán prvního stupně nedostatečně refletoval závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 23. 10. 2018, č. j. KRPH-95323/ČJ-2018-050026-SV. Žalobce byl na území České republiky odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v souvislosti s výrobou a distribucí drog, a to ve větším rozsahu. Ze závazného stanoviska přitom vyplývá (a zároveň jde o obecně známé skutečnosti), že:
 - vietnamský trestní zákoník připouští, že občan Vietnamu může být v zemi trestně stíhán i pro trestní čin spáchaný v zahraničí (zásada zákazu dvojího potrestání se vztahuje pouze na trestné činy potrestané ve Vietnamu);
 - místní justice sice zohledňuje potrestání v zahraničí, nelze ale vyloučit, že v případě zásadního nepoměru mezi trestní sazbou ve Vietnamu a v zahraničí bude prokuratura požadovat dodatečný trest ve Vietnamu;
 - bilaterální smlouva mezi ČR (ČSSR) a VSR nemožnost nového trestního řízení ve stejné věci neupravuje;
 - Vietnam patří mezi země s nejpřísnějším postihem za trestné činy spojené s drogami, v praxi je trest smrti nejvíce aplikován na drogové delikty;

- trest smrti může být uložen např. za distribuci heroinu či kokainu o hmotnosti větší než 100g a marihuany větší než 5 kg, přičemž tresty se ukládají buď za jedinou rostlinu marihuany;
 - ve Vietnamu není zaručen spravedlivý soudní proces.
12. Závazné stanoviska Ministerstva vnitra dle žalobce minimálně naznačuje, že mu ve Vietnamu reálně hrozí (s ohledem na trestnou činnost spáchanou na území ČR) uložení trestu smrti a jeho výkon. Ačkoliv žalobce přímo neuváděl, že se z tohoto důvodu obává návratu do Vietnamu, správní orgány se měly uvedenou skutečností zabývat z úřední povinnosti. Navíc závazné stanovisko již ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebylo aktuální. Drogová kriminalita je ve Vietnamu postihována obzvláště přísně, jedná se o stále aktuální praxi tamějších orgánů veřejné moci, navzdory tomu, co se uvádí v závazném stanovisku. Žalobce v této souvislosti odkázal na zprávu Amnesty International o trestu smrti v roce 2019 a na dva internetové články k danému tématu. V případě návratu do vlasti by tedy žalobce čelil dalšímu trestnímu stíhání a s vysokou pravděpodobností též hrozbě uložení a výkonu trestu smrti. Tato reálná hrozba je relevantním důvodem pro udělení doplňkové ochrany, dle judikatury Nejvyššího správního soudu nicméně v případě závažných zločinů spáchaných na území ČR nemusí být doplňková ochrana udělena a cizinec má možnost na tuto skutečnost poukazovat právě v řízení o správním vyhoštění. V tomto řízení je pak povinností správních orgánů, aby se okolností hrozby trestu smrti *ex offio* zabývaly a aby se s ní ve svých rozhodnutích náležitě vyrovnaly.
13. Poslední procesní vadou je dle žalobce nedostatečné zjištění skutkového stavu. Správní orgány měly povinnost pečlivě poměřovat proti sobě stojící veřejný zájem na dodržování právních norem ze strany žalobce a zájem soukromých osob na zachování rodinných vazeb na území. Nejprve ale musely „ustálit“ rodinné vazby žalobce. Správní orgány však neprováděly bližší zkoumání rodinných vazeb žalobce, a to jak směrem k manželce, tak směrem k družce. Dle žalobce tedy měly správní orgány provést výslech družky, respektive manželky, čímž by dostaly své povinnosti náležitě zjistit skutkový stav věci. Z obou rozhodnutí nelze seznat ani to, který rodinný vztah žalobce je pro věc vlastně rozhodující. Přitom každý z nich má jinou kvalitu a na každý se vztahují jiná kritéria přísnosti posuzování přiměřenosti ukládaného správního vyhoštění.
14. Žalobce dodal, že v průběhu správního řízení ukončil vztah s družkou a obnovil soužití se svou manželkou, které začal znovu vypomáhat s provozováním rodinného obchodního závodu. Přesto bylo dle žalobce důležité, aby správní orgány vyslechly alespoň jeho družku, případně také manželku. Tyto výslechy měly sloužit jednak k tomu, aby správní orgány postavily najisto, zda se žalobce v době zahájení správního řízení nacházel na území ČR oprávněně (dle žalobce je rodinný vztah s občanem EU pod ochranou zákona i tehdy, žádá-li o povolení k pobytu cizinec bez pobytového oprávnění). Dále by předmětné výslechy umožnily posoudit hrozící zásah do rodinných vazeb na území ČR. Žalobce zde žije 34 let, tedy většinu svého života. Do ČR přicestoval v roce 1994, následně za ním přijela i jeho rodina. Přiměřenost vyhoštění je pak třeba posuzovat s přihlédnutím k tomu, že k neúmyslnému porušení imigračních norem docházelo po dobu několika týdnů (pokud vůbec). V této souvislosti žalobce odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) shrnutou v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 2 Azs 156/2018 – 49.

15. Za účelem ověření skutkového stavu zjištěného správními orgány žalobce navrhl, aby soud provedl jeho výslech.
16. Pokud jde o nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení věci, žalobce zopakoval, že se o zrušení oprávnění k pobytu nikdy nedozvěděl, přestože předmětné usnesení bylo doručeno jeho obecné zmocněnkyni. Tuto skutečnost mu však nelze přičítat k tíži, neboť Mgr. K. zastupovala a pravděpodobně doposud zastupuje větší počet cizinců ve správních řízeních, a to jak před Ministerstvem vnitra, tak i před Policií ČR, o čemž žalobce v době jeho zastupování ve správním řízení o přechodném pobytu nevěděl. Mgr. K. si přitom za své právní služby nechává vyplácet odměnu, byť nemá advokátní licenci, zřejmě se tak dopouští trestného činu neoprávněného podnikání. Žalobce proto navrhl, aby soud („pokud je to možné a bez nepřiměřených nákladů účelně“) ze své evidence zjistil, zda žalobcova obecná zmocněnkyně zastupovala v minulosti i jiné účastníky v cizineckých věcech. Dále navrhl, aby soud vyzval žalovanou ke sdělení, zda Mgr. K. pravidelně a ve větším množství zastupovala či zastupuje jiné účastníky řízení ve věcech správního vyhoštění a zda má povědomí o tom, jestli byla za tuto činnost v minulosti trestána.
17. Žalobce také rozporuje skutkové závěry žalované v tom smyslu, že nelze pro účely řízení o správním vyhoštění učinit závěr, že na území ČR pobýval neoprávněně v období od 16. 6. do 3. 7. 2018. Žalobce shledává nezákonným již samotné usnesení Ministerstva vnitra ze dne 2. 7. 2018. K tomuto usnesení předně namítl, že oprávnění k pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců mu svědčilo z důvodu nové rodinné vazby, byť mu předtím bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Dále namítl, že Ministerstvo vnitra mělo dle § 156 odst. 2 správního řádu přiměřeně aplikovat § 99 odst. 3 téhož zákona. Účinky zrušovacího usnesení tedy bylo možno stanovit ke dni vydání zrušovaného osvědčení pouze tehdy, pokud k nesprávnému či nezákonnému nabytí práva (zde deklarovaného formou osvědčení) došlo v důsledku nesprávných či neúplných údajů uvedených účastníkem. V posuzovaném případě se však jednalo o chybu správního orgánu. Za třetí namítl, že určení dne účinku takového zrušovacího usnesení je nutno přezkoumatelným způsobem odůvodnit, což se nestalo. Žalobce má konečně také za to, že pokud lze na proces zrušení vadného osvědčení přiměřeně použít ustanovení části 2. hlavy IX. Správního řádu, pak bylo možné proti předmětnému usnesení Ministerstva vnitra podat řádný opravný prostředek. Ministerstvo vnitra to ale v poučení vyloučilo. Žalobce by zajisté proti danému usnesení brojil, dozvěděl-li by se o něm od svého zástupce, který by byl zmocněn k jeho zastupování v souladu se zákonem.
18. Ve vztahu k přiměřenosti uloženého vyhoštění žalobce připustil, že sice jeho znalost češtiny není adekvátní délce jeho pobytu na území ČR. Nucený odjezd do Vietnamu by přesto byl pro žalobce devastáční, s ohledem na délku jeho pobytu a hrozbu trestu smrti. Jak podrobně shrnul v odvolání, pokud by byl skutečně vyhoštěn, pak by se z důvodu záznamu v rejstříku trestů nebyl schopen vrátit na území ČR řádově několik let. Podmínkou všech pobytových oprávnění je totiž trestní zachovalost. Problémem je dále nefungující registrační systém pro pobytová oprávnění ve Vietnamu, což je soudu zajisté známo z jeho úřední činnosti.
19. Žalobce připustil, že je na území ČR doposud ekonomicky aktivní, jedná se však o výdělečnou činnost (výpomoc) v rámci rodinného závodu ve smyslu § 700 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „občanský zákoník“). Taková činnost není pro cizince žádným způsobem limitována, jak naznačuje žalovaná v napadeném

rozhodnutí, v němž naráží na potenciální další důvod pro správní vyhoštění dle § 119 zákona o pobytu cizinců.

20. Na závěr žalobce uvedl, že s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti bylo na místě, aby správní orgány aplikovaly na daný případ § 50a zákona o pobytu cizinců a aby žalobci toliko uložily povinnost opustit území ČR. Tím by šetrněji zasáhly do jeho soukromého a rodinného života a zároveň by bylo dosaženo účelu zákona, tedy napravit vzniklý protiprávní stav. Napadeným rozhodnutím žalovaná překročila meze správního uvážení.

III. Shrnutí vyjádření žalované

21. Žalovaná ve vyjádření k žalobě především odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Konstatovala, že důvodem pro vydání rozhodnutí byla skutečnost, že žalobce na území ČR pobýval bez platného víza či jiného pobytového oprávnění. V napadeném rozhodnutí se žalovaná podrobně vypořádala s otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce. Žalovaná proto navrhla, aby soud zamítl žalobu.

IV. Ústní jednání

22. Soudního jednání konaného dne 23. 9. 2020 se zúčastnil žalobce a jeho zástupce, žalovaná se z jednání omluvila s tím, že plně odkazuje na zasláné vyjádření k žalobě.
23. Zástupce žalobce nejprve shrnul obsah podané žaloby. Nad rámec toho, co je uvedeno v žalobě, dodal, že je zapotřebí zajistit přítomnost žalobce na území ČR, neboť jeho manželka trpí rakovinovým onemocněním. Dále namítl, že usnesení, kterým Ministerstvo vnitra zrušilo osvědčení o oprávnění k pobytu, mělo být doručeno nejen tehdejší žalobcově zástupkyni, ale také přímo jemu, protože dané osvědčení bylo ve formě vízového štítku vlepeno do jeho cestovního dokladu. V praxi bývá zpravidla zrušení takového vízového štítku vyznačeno razítkem „zrušeno“ do cestovního dokladu cizince, k čemuž v případě žalobce nedošlo. Zástupce žalobce v této souvislosti odkázal na základní zásady správního řízení, zejména na povinnost správního orgánu chránit oprávněné zájmy účastníků správního řízení, a na § 94 odst. 4 správního řádu.
24. Soud se dále zabýval návrhy na doplnění dokazování uplatněnými v žalobě. Provedení důkazu zprávou Amnesty International o trestu smrti z roku 2019 považoval za nadbytečné, neboť součástí správního spisu jsou informace o bezpečnostní a politické situaci ve Vietnamu, které obsahují obdobné údaje o ukládání trestu smrti ve Vietnamu, jako tato zpráva. Žalovaná ostatně ani nijak nerozporuje skutečnost, že za drogové delikty lze ve Vietnamu uložit trest smrti. Soud nicméně konstatoval podstatný obsah dvou internetových článků ze stránek www.straitstimes.com („Vietnam Sentences 11 people to death for drug trafficking“ ze dne 8. 10. 2019) a <https://customsnews.vn> („Five drug traffickers sentenced to death in Vietnam“ ze dne 13. 6. 2020), na které žalobce také odkazoval. K možnosti provést důkaz cizojazyčnou listinou ve správním soudnictví soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2016, č. j. 5 Azs 160/2016 – 29. Žalovaná sice k takovému postupu výslovně nedala souhlas, soud ale nepředpokládá, že by žalované, coby specializovanému útvaru Policie ČR s celostátní působností plnícímu úkoly vyplývající ze zákona o pobytu cizinců, mělo činit potíže seznámit se s obsahem dvou článků v anglickém jazyce. Uvedený postup soud zvolil také s ohledem na časovou tíseň, ve které se nacházel – o žalobě proti rozhodnutí o

správním vyhoštění je třeba rozhodnout do 60 dnů, přičemž v době postoupení dané věci Krajskému soudu v Hradci Králové již větší část této lhůty uplynula.

25. Soud se poté dotázal zástupce žalobce, z čeho dovozuje (v žalobě obsažené tvrzení), že v případě zásadního nepoměru mezi trestní sazbou ve Vietnamu a v zahraničí může vietnamská prokuratura požadovat dodatečný trest a že trest smrti pak může být uložen např. za distribuci více než 5 kg marihuany. Zástupce žalobce k tomu uvedl, že předmětná tvrzení lze doložit například informací Ministerstva zahraničních věcí ČR (dále jen „MZV ČR“) ze dne 11. 9. 2019, č. j. 129423-8/2019-LPTP, která je mu známa z jiných případů. Požádal proto soud o stanovení lhůty k předložení dané informace. Soud této žádosti (s ohledem na výše zmiňovanou časovou tíseň) nevyhověl. Zástupce žalobce tak z této informace, kterou měl při jednání k dispozici pouze v elektronické podobě, citoval, a to kromě jiného pasáže obsahující výše uvedená tvrzení. S odkazem na danou informaci zároveň namítl, že žalobci ve Vietnamu reálně hrozí uložení trestu smrti.
26. Zástupce žalobce dále při jednání odkázal na blíže nespecifikovanou zprávu australské vlády ze dne 13. 12. 2019 týkající se ukládání trestu smrti ve Vietnamu. K dotazu soudu však upřesnil, že daná zpráva neobsahuje žádné další informace nad rámec výše uvedeného, soud se proto předmětnou zprávou blíže nezabýval.
27. Dále soud vyhověl návrhu na provedení účastnického výslechu žalobce. K dotazu, jak vypadal jeho partnerský život v době rozhodování správního orgánu a jak probíhal jeho vztah s družkou A. T., žalobce uvedl následující. Po propuštění z věznice zjistil, že manželka mu byla nevěrná. Seznámil se tedy s paní T., a to v červnu nebo červenci roku 2018, společně žili 2-3 měsíce. Poté obnovil soužití se svou manželkou. Věděl totiž, že jeho manželka je již několik let nemocná, zároveň se ukázalo, že informace o její nevěře byla nepravdivá. Nyní žalobce žije s manželkou a vypomáhá jí jak v domácnosti, tak v prodejně. Dále uvedl, že do Vietnamu se nemůže vrátit, v ČR žije již dlouhou dobu, byl by to pro něj „konec“. Obává se také toho, že ve Vietnamu je velmi tvrdě postihována drogová kriminalita. K dotazům na paní K. žalobce uvedl, že mu pomáhala s vyřízením přechodného pobytu, v daném řízení jej zastupovala na základě udělené plné moci. Paní K. mu ale nikdy neřekla, že jeho oprávnění k pobytu (osvědčené vízovým štítkem) bylo zrušeno. Dne 8. 10. 2018 se proto žalobce dostavil na Ministerstvo vnitra, aby si prodloužil jeho platnost.
28. K žalobní námitce, podle které si paní K. za své právní služby nechává vyplácet odměnu, byť nemá advokátní licenci, zástupce žalobce doplnil, že paní K. tak činí v mnoha případech, což je o ní „v komunitě právníků, kteří se zabývají cizineckým právem, známo“. Dopouští se tak trestného činu neoprávněného podnikání a žalobce byl jeho obětí. Nelze mu proto přičítat k tíži, že se nedozvěděl o zrušení osvědčení o povolení k pobytu.
29. Závěrem zástupce žalobce shrnul, že žalobce se do situace, ve které mu bylo uloženo správní vyhoštění, dostal zcela bez svého zavinění. Žalobce se dobrovolně dostavil na Ministerstvo vnitra za účelem prodloužení vízového štítku, o kterém byl přesvědčený, že je platný. Uložení správního vyhoštění v délce téměř 1 roku považuje za těchto okolností za nepřiměřené. Uložené vyhoštění má navíc dopad do jeho rodinného a soukromého života. Žalobce obnovil soužití s manželkou, která prodělala rakovinu (hrozí ale recidiva). Dále je třeba zohlednit délku jeho života na území ČR, nyní je již téměř v důchodovém věku a neví, co by ve Vietnamu dělal a jak by tam žil. Navíc mu ve

Vietnamu reálně hrozí uložení trestu smrti. Správní orgány měly tuto otázku řádně posoudit *ex offio*, což ale neučinily.

V. Posouzení věci krajským soudem

30. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního.
31. Ze správního spisu krajský soud konstatuje, že rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 4. 2014, č. j. 16 T 25/2013 – 3765, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 1. 2015, č. j. 11 To 120/2014 – 4147, byl žalobce shledán vinným ze spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. Za to mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 6 let a trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.
32. Ministerstvo vnitra dne 21. 9. 2017 rozhodlo ve vztahu k žalobci o zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. e) a c) zákona o pobytu cizinců. Zároveň stanovilo žalobci dobu k vycestování do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, případně do 30 dnů od propuštění z výkonu trestu. Ministerstvo vnitra v daném rozhodnutí konstatovalo, že žalobce byl pravomocně odsouzen soudem ČR za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, zároveň ministerstvo dospělo k závěru, že žalobce získal trvalý pobyt účelově prohlášeným otcovstvím k R. T., občanovi ČR. Uvedené rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 10. 2017.
33. Rozsudkem Okresního soudu v Sokolově ze dne 15. 5. 2018 byl žalobce podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, dne 23. 5. 2018 mu byl Ministerstvem vnitra vydán výjezdní příkaz platný do 15. 6. 2018. Dne 14. 6. 2018 žalobce u ministerstva požádal o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU jako druh občanky Slovenské republiky A. T. Ministerstvo na základě této žádosti vydalo žalobci osvědčení ve smyslu § 87y zákona o pobytu cizinců s platností od 14. 6. 2018 do 13. 10. 2018, vyznačené formou vízového štítku do jeho cestovního dokladu.
34. Ministerstvo vnitra rozhodlo usnesením ze dne 2. 7. 2018, vydaným podle § 156 odst. 2 správního řádu, o zrušení výše uvedeného osvědčení. Zároveň stanovilo, že účinky tohoto usnesení nastávají ke dni vydání zrušovaného osvědčení. Ministerstvo konstatovalo, že podmínky pro vydání osvědčení o oprávněnosti k pobytu na území, stanovené v § 87y zákona o pobytu cizinců, nebyly v den vydání osvědčení naplněny. Osvědčení tedy nemělo být vůbec vydáno.
35. Dne 8. 10. 2018 se žalobce dostavil na Ministerstvo vnitra, OAMP Hradec Králové, kde mu byl fyzicky zneplatněn vízový štítek vyznačený v jeho cestovním dokladu. Téhož dne správní orgán prvního stupně zahájil s žalobcem řízení ve věci správního vyhoštění a dne 28. 11. 2018 vydal rozhodnutí, kterým žalobci uložil správní vyhoštění a stanovil dobu, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce 1 roku. Žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 9. 2019 zrušila uvedené rozhodnutí ze dne 28. 11. 2018 a věc vrátila správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Shledala totiž, že účastníci řízení nebyli před vydáním rozhodnutí seznámeni s kompletním spisovým materiálem a nemohli se tak vyjádřit ke všem podkladům pro vydání rozhodnutí. Žalovaná kromě jiného vytkla správnímu orgánu prvního stupně, že žalobce nebyl

seznámen s podklady pro závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 23. 10. 2018, podle něž je vycestování žalobce do Vietnamu možné (ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců). Žalovaná konstatovala, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu by informace o zemi původu, na nichž je založeno posouzení podmínek stanovených v § 179 zákona o pobytu cizinců, měly být součástí správního spisu a účastník řízení by měl být s těmito dokumenty seznámen.

36. Správní orgán prvního stupně poté opětovně uložil správní vyhoštění žalobci, a to rozhodnutím ze dne 11. 11. 2019, které je nyní předmětem soudního přezkumu (ve spojitosti s navazujícím rozhodnutím žalované).
37. Krajský soud shledal žalobu **částečně důvodnou**. Přisvědčil námitkám týkajícím se posouzení otázky, zda se na žalobce vztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců.
38. Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[v]ycestování cizince není možné v případě *důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště*“. Podle odst. 2 písm. a) citovaného ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje „*uložení nebo vykonání trestu smrti*“. Zároveň platí, že soud musí mít možnost ověřit obsah, relevanci a věrohodnost informací o zemi původu, na nichž je založeno závazné stanovisko k posouzení podmínek stanovených v § 179 zákona o pobytu cizinců vydané v rámci řízení o uložení správního vyhoštění. Tyto informace proto musí být součástí správního spisu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2015, č. j. 8 Azs 110/2014 – 53, a ze dne 27. 1. 2016, č. j. 6 Azs 114/2015 – 38).
39. Správní orgány konstatovaly, že na žalobce se nevztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Vycházely přitom ze závazného stanoviska k možnosti vycestování žalobce vydaného Ministerstvem vnitra dne 23. 10. 2018. Žalobce k tomu namítl, že byl na území České republiky odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v souvislosti s výrobou a distribucí drog. Obává se, že v případě návratu do vlasti by čelil dalšímu trestnímu stíhání a s vysokou pravděpodobností též hrozbě uložení a výkonu trestu smrti. Dle žalobce tuto skutečnost „*minimálně naznačuje*“ také předmětné závazné stanovisko Ministerstva vnitra (v podrobnostech viz výše body 11 a 12 rozsudku).
40. Krajský soud se seznámil s uvedeným závazným stanoviskem, které je založené ve správním spise, a konstatuje, že Ministerstvo vnitra zde dospělo k jednoznačnému závěru, podle něž vycestování žalobce do Vietnamu je možné, byť žalobce byl na území ČR odsouzen za trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy.
41. Podle Ministerstva vnitra obecná ustanovení platného trestního zákoníku ve Vietnamu konstatují, že občan Vietnamu může být v zemi trestně stíhán i pro trestný čin, který spáchal v zahraničí. Trestní zákoník sice výslovně neuvádí případ, kdy by pro takový trestný čin byl občan již ve třetí zemi odsouzen, místní justice ale takovou skutečnost ve své praxi vždy zohledňuje. Ani ostatní členské státy EU zatím nezaregistrovaly případ, kdy by soudy ve Vietnamu vynesly nový rozsudek ve vztahu k pachateli, který již byl

odsouzen v jiné zemi. Vietnamská judikatura a místní právníci se zásadou *ne bis in idem* pracují, ačkoliv není zakotvena v místním trestním zákoníku, aplikována je jako nepsané pravidlo. V naprosté většině případů vietnamské úřady nemají žádný zájem dále se zabývat takovými osobami, dokonce si je často ani nechťejí převzít na letišti. Vykonaný trest v zahraničí se do místní obdoby výpisu z rejstříku trestů nezapisuje a na dotyčného je tedy místními úřady pohlíženo jako na bezúhonnou osobu. V praxi ve Vietnamu prakticky nikoho nezajímá odsouzení a výkon trestu odnětí svobody v zahraničí. Výjimkou jsou osoby, které mají předchozí kriminální minulost z Vietnamu, zejména spáchaly-li trestný čin, za který nemohly být stíhány z důvodu odjezdu do zahraničí. Státní orgány Vietnamu by se tedy neměly ani dozvědět, že žalobce byl ve své hostitelské zemi trestně stíhán. Není předpoklad, že by se žalobce v případě návratu do Vietnamu stal zájmovou osobou pro tamní státní nebo bezpečnostní orgány.

42. Z výše uvedeného je patrné, že závazné stanovisko Ministerstva vnitra ani „nenaznačuje“ nic v tom smyslu, co namítá žalobce. Podle žalobce však nelze vyloučit, že v případě zásadního nepoměru mezi trestní sazbou ve Vietnamu a v zahraničí bude prokuratura požadovat dodatečný trest ve Vietnamu. Vietnam totiž patří mezi země s nejpřísnějším postihem za trestné činy spojené s drogami a v praxi je trest smrti nejvíce aplikován právě na drogové delikty. Trest smrti pak může být uložen např. také za distribuci více než 5 kg marihuany. Na podporu těchto tvrzení žalobce během soudního jednání odkázal na informaci MZV ČR ze dne 11. 9. 2019, č. j. 129423-8/2019-LPTP.
43. Krajský soud ovšem neměl možnost ověřit závěry obsažené v citovaném stanovisku Ministerstva vnitra a konfrontovat je s právě uvedenými výhradami žalobce. Správní orgán prvního stupně sice poté, co žalovaná zrušila jeho první rozhodnutí v této věci (rozhodnutí o uložení správního vyhoštění ze dne 28. 11. 2018) z důvodu, že informace o zemi původu, na nichž je založeno posouzení podmínek stanovených v § 179 zákona o pobytu cizinců, by měly být součástí správního spisu, doplnil do spisu informace OAMP o bezpečnostní a politické situace ve Vietnamu ze srpna 2018 a z května 2019. Tyto informace však pouze obecně zmiňují skutečnost, že ve Vietnamu je ukládán trest smrti mimo jiné za drogové delikty, neuvádějí nic bližšího o tom, zda jeho uložení hrozí také někomu, kdo byl již potrestán v zahraničí, případně za jakých podmínek. Závazné stanovisko Ministerstva vnitra v této otázce odkazovalo na informaci MZV ČR ze dne 13. 2. 2018 „Možnost dvojího trestního stíhání/odsouzení ve Vietnamu a v České republice, právní zásada *ne bis in idem*, tresty za výrobu a distribuci drog“. Tato informace MZV ČR se ale nikdy součástí správního spisu nestala, a tak soud neměl možnost ověřit její obsah a posoudit, zda ob stojí závěry, které na jejím základě vyslovilo Ministerstvo vnitra ve svém závazném stanovisku.
44. Krajský soud při soudním jednání provedl důkaz konstatováním podstatného obsahu dvou výše specifikovaných internetových článků (viz bod 24 rozsudku). Ty však pojednávají o uložení trestu smrti osobám, které se dopouštěly trestné činnosti ve Vietnamu, nikoliv v zahraničí, nijak z nich neplyne, že by již před tím byly potrestány v jiné zemi. V obou případech byli obžalovaní navíc potrestáni za pašování heroinu a metamfetaminu. Oproti tomu žalobce se dopouštěl trestné činnosti na území ČR a byl zde za tuto činnost již potrestán. Tyto články tedy nejsou relevantní pro posouzení otázky, zda žalobci ve Vietnamu reálně hrozí uložení trestu smrti.
45. Žalobce při soudním jednání odkazoval také na informaci MZV ČR ze dne 11. 9. 2019, což je patrně aktualizovaná verze informace MZV ČR ze dne 13. 2. 2018, na kterou

odkazovalo závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Žalobce však nebyl schopen během probíhajícího soudního jednání předložit tuto informaci v písemné podobě, soudu ji zaslal teprve následně (a to navíc v neúplné podobě). Soud tak neměl možnost řádně provést důkaz touto informací. Zároveň již nemohl odročit jednání a například vyzvat žalovanou k tomu, aby soudu doložila také informaci MZV ČR ze dne 13. 2. 2018, neboť jednání se konalo na samé hraně 60denní lhůty, kterou zákon stanoví pro rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění (krajský soud podotýká, že do této časové tísně se nedostal vlastní vinou, bezprostředně poté, co mu věc byla postoupena, učinil kroky nezbytné k nařízení jednání).

46. Krajský soud shrnuje, že žalovanou předložený správní spis neobsahuje podklady, které by soudu umožnily ověřit závěry obsažené v závazném stanovisku Ministerstva vnitra a konfrontovat je s výše uvedenými výhradami žalobce. Tento nedostatek nebylo možné odstranit ani doplněním dokazování během soudního jednání. Za těchto okolností soudu nezbylo, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátit žalované k dalšímu řízení. Bude na správních orgánech, aby uvedené pochybení napravily.
47. Další žalobcem uplatněné námitky krajský soud shledal **nedůvodnými**. Tyto námitky lze rozčlenit do dvou okruhů: 1) námitky, podle nichž v podstatě ani nebyly splněny podmínky stanovené v § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců; 2) námitky, kterými žalobce zpochybňuje posouzení přiměřenosti zásahu napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života.
48. Pokud jde o první z těchto okruhů, žalobce konkrétně namítl, že o zrušení povolení k přechodnému pobytu (tj. osvědčení ve smyslu § 87y zákona o pobytu cizinců) se řádně nedozvěděl. Poukazuje také na další vady v postupu Ministerstva vnitra, které usnesením ze dne 2. 7. 2018 zrušilo předmětné osvědčení (viz výše body 16 a 17 rozsudku).
49. Krajský soud k tomu konstatuje, že žalobci bylo uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení „[p]olicie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobýval-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu“.
50. Jak je patrné z výše provedené rekapitulace celého případu, žalobce požádal dne 14. 6. 2018, tedy těsně před koncem platnosti výjezdního příkazu, který mu byl vydán, o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Ministerstvo vnitra nejprve na základě této žádosti vydalo žalobci osvědčení ve smyslu § 87y zákona o pobytu cizinců, vyznačené formou vízového štítku do jeho cestovního dokladu. Následně však usnesením ze dne 2. 7. 2018 rozhodlo o zrušení tohoto osvědčení.
51. Krajský soud souhlasí se závěrem uvedeným v usnesení Ministerstva vnitra ze dne 2. 7. 2018, podle něž osvědčení ve formě vízového štítku vyznačené dne 14. 6. 2018 bylo vydáno v rozporu s § 87y zákona o pobytu cizinců. Podle § 87y uvedeného zákona „[r]odinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a na území pobývá společně s občanem Evropské unie, je oprávněn pobývat na území do nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti; po tuto dobu se jeho pobyt na území považuje za pobyt přechodný. Oprávnění pobývat na území do nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti neplatí, pokud nabylo právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, o trestu vyhoštění, o ukončení přechodného pobytu nebo o zrušení trvalého pobytu rodinného příslušníka občana Evropské

unie, nebo se jedná o opakovaně podanou žádost, v níž nejsou uvedeny nové skutečnosti, které rodinný příslušník občana Evropské unie nemohl uplatnit v řízení o předchozí žádosti (...)“ (podtržení doplněno krajským soudem). Z § 87y zákona o pobytu cizinců je zjevné, že žalobce nesplňoval podmínky pro to, aby mu bylo vydáno osvědčení ve smyslu citovaného ustanovení, neboť bylo pravomocně rozhodnuto o zrušení jeho trvalého pobytu.

52. Jestliže mu osvědčení o oprávnění pobývat na území ČR přesto bylo dne 14. 6. 2018 vydáno, pak byl namíste postup podle § 156 odst. 2 správního řádu. Podle tohoto ustanovení *„[v]yjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu, které je v rozporu s právními předpisy a které nelze opravit podle odstavce 1, zruší usnesením správní orgán, který je vydal nebo učinil, a to s účinky ode dne, kdy bylo zrušované vyjádření nebo osvědčení vydáno anebo sdělení učiněno, nestanoví-li zákon jiný postup; takové usnesení lze vydat po dobu, po kterou trvají účinky vyjádření, osvědčení nebo sdělení. Na tento postup se přiměřeně použijí ustanovení hlavy IX části druhé o přezkumném řízení.“* Ministerstvo vnitra vydalo zrušovací usnesení ve smyslu § 156 odst. 2 správního řádu dne 2. 7. 2018.
53. Krajský soud zdůrazňuje, že dle § 156 odst. 2 správního řádu se na postup dle tohoto ustanovení užijí ustanovení o přezkumném řízení *přiměřeně*. Nutno dodat, že osvědčení obecně (a platí to i pro osvědčení ve smyslu § 87y zákona o pobytu cizinců) je úkonem, kterým správní orgán potvrzuje určité skutečnosti, nikoliv rozhodnutím, kterým by správní orgán zakládal, měnil nebo rušil něčí práva či povinnosti. Při vydávání osvědčení se neužijí ustanovení správního řádu upravující odvolací řízení (srov. § 154 správního řádu), krajský soud tak nevidí důvod ani k tomu, aby bylo připuštěno odvolání proti usnesení, kterým správní orgán zruší osvědčení v přezkumném řízení, jak požaduje žalobce. Vydání usnesení, kterým Ministerstvo vnitra zrušilo předmětné osvědčení, z obdobných důvodů nebránilo ani ustanovení § 94 odst. 4 správního řádu (osvědčením žalobci nevznikla žádná práva).
54. Námitku, že Ministerstvo vnitra mělo přiměřeně aplikovat § 99 odst. 3 správního řádu (a tak nemohlo účinky zrušovacího usnesení stanovit ke dni vydání zrušovaného osvědčení), krajský soud považuje za bezpředmětnou. Žalovaná totiž v napadeném rozhodnutí částečně korigovala závěry správního orgánu prvního stupně. Souhlasila sice s tím, že žalobce pobýval na území ČR v době od 16. 6. 2018 do 8. 10. 2018 neoprávněně. Zároveň je ale dle žalované třeba zohlednit, že ode dne 16. 6. 2018 do 3. 7. 2018 byl žalobce v dobré víře, že jeho pobyt na území ČR je oprávněný. Tuto skutečnost žalovaná také zohlednila při stanovení doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU. I kdyby tedy Ministerstvo vnitra v usnesení ze dne 2. 7. 2018 určilo, že účinky tohoto rozhodnutí nastávají ode dne jeho právní moci nebo předběžné vykonatelnosti, nic by to na žalobou napadeném rozhodnutí nezměnilo.
55. K námitkám týkajícím se doručování usnesení Ministerstva vnitra ze dne 2. 7. 2018 krajský soud uvádí, že dle § 34 odst. 2 správního řádu se obecně doručují písemnosti pouze zástupci. Výjimkou jsou případy, kdy má zastoupený v řízení něco osobně vykonat, o takový případ se ale v nyní posuzované věci nejednalo. Jestliže se žalobce v řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU nechal zastupovat Mgr. K., pak musel počítat s tím, že mu písemnosti v tomto řízení budou doručovány jejím prostřednictvím. Jak správně uvedla žalovaná, je pouze jeho věcí, koho zmocní k zastupování své osoby a jak se zmocněným zástupcem komunikuje.

Námítka, že se o předmětném usnesení Ministerstva vnitra fakticky dozvěděl teprve dne 8. 10. 2018, je tedy nedůvodná.

56. Na uvedeném závěru nemohou nic změnit ani tvrzení žalobce, že Mgr. K. zastupovala a pravděpodobně doposud zastupuje větší počet cizinců ve správních řízeních, a to jak před Ministerstvem vnitra, tak i před Policií ČR, přičemž si za své právní služby nechává vyplácet odměnu, byť nemá advokátní licenci. Žalobce toto tvrzení nijak nedoložil a soud nevyhověl žalobcovu návrhu, aby za účelem jeho ověření sám provedl jakési vyšetřování; to zcela jistě není úkolem soudu ve správním soudnictví. Nutno dodat, že ve správním řízení žalobce nic takového nenamítal (v opačném případě by bylo povinností žalované vyjádřit se v napadeném rozhodnutí minimálně k tvrzení, že Mgr. K. zastupuje opakovaně cizince v různých řízeních vedených kromě jiného před žalovanou).
57. Ve vztahu k posouzení přiměřenosti zásahu napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života žalobce namítl, že účastníkem řízení měla být jeho tehdejší družka A. T. a že není zřejmé, jak správní orgán naložil s fotografiemi a dalšími doklady, které mu k prokázání svého soužití s uvedenou družkou předložil. Dále namítl, že správní orgán měl provést výslech družky, respektive manželky. Zároveň uvedl, že v průběhu správního řízení ukončil vztah s družkou a obnovil soužití se svou manželkou, která prodělal rakovinové onemocnění. Uložené správní vyhoštění je dle žalobce nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného a soukromého života (viz výše body 8-10, 13-15 a 18-19 rozsudku).
58. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců „[r]ozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.“ Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců „při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“ K posuzování přiměřenosti zásahů do soukromého a rodinného života existuje také bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45, ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013 – 31, a ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 As 240/2014 – 35) vycházející především z rozhodovací praxe ESLP vztahující se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).
59. Správní orgán prvního stupně při posuzování dané otázky konstatoval, že v ČR žije žalobcova manželka a jeho dva synové T. T. V. a T. T. T. Na území ČR žije také R. T., do jehož rodného listu se žalobce nechal zapsat jako otec, podle správního orgánu tak však tehdy učinil účelově, aby získal v ČR pobytové oprávnění. Jak sám žalobce připustil, v podstatě ho nikdy neviděl, nestaral se o něj a nepodílel se ani na jeho výchově. Nejsou spolu v žádném kontaktu. Syn T. T. T. se v současné době nachází ve vězení, pravomocně mu byl zrušen trvalý pobyt a po propuštění z výkonu trestu musí z ČR vycestovat. Manželka žalobce a jejich syn T. T. V. jsou držiteli trvalého pobytu, oba jsou ale dospělí, výdělečně činní a ekonomicky soběstační. Za významné správní orgán považoval, že sám žalobce nebral ohledy na svou rodinu tím, že páchal závažnou trestnou činnost. Muselo mu být známo, že v případě dopadení a odsouzení může mimo

nepodmíněného trestu odnětí svobody přijít i ztráta pobytového oprávnění. Žalobce sice pobývá na území ČR dlouho dobu, přesto neměl zájem naučit se český jazyk, což svědčí o tom, jak přistupoval ke svému pobytu – dle správního orgánu se evidentně nehodlal integrovat do většinové společnosti. Ve Vietnamu má staršího bratra, se kterým je v kontaktu, k zemi původu tedy neztratil vazby. Žalobce se léčí s cukrovkou a má vysoký krevní tlak, jinak se cítí zdrav. Po zhodnocení těchto skutečností správní orgán prvního stupně konstatoval, že uložení správního vyhoštění bude představovat určitý zásah do soukromého a rodinného života žalobce, nepůjde ale o nepřiměřený zásah.

60. Žalobcem předložené prohlášení družky A. T. a další doklady o jejich společném soužití správní orgán považoval za ryze účelové, „vzniklé“ z důvodu zajištění vazby na rodinného příslušníka občana EU. Poukázal na rozpory mezi tvrzeními obsaženými v prohlášení A. T. s tvrzeními, která uvedl žalobce při pohovoru ve správním řízení. Dále konstatoval, že sám žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že se vrátil k manželce. Důkazem účelovosti těchto dokladů byla pro správní orgán také skutečnost, že žalobce podal dne 14. 6. 2018 žádost o přechodný pobyt z důvodu soužití s občanem EU, tato žádost ale byla posléze zamítnuta. Žalobci bylo navíc již v minulosti prokázáno účelové obcházení zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu.
61. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí s uvedeným hodnocením ztotožnila.
62. Krajský soud konstatuje, že z uvedeného shrnutí je zřejmé, který vztah žalobce správní orgány považovaly za rozhodující – jedná se o vztah s jeho manželkou. Tento také blíže hodnotily při posuzování přiměřenosti uloženého správního vyhoštění. Údajný vztah s družkou, na který se žalobce odvolával v určité fázi správního řízení, správní orgány považovaly od počátku za účelový a fiktivní. S tímto hodnocením se krajský soud ztotožňuje a v plném rozsahu na něj odkazuje. Nebyl tak žádný důvod k tomu, aby byla paní A. T. přibrána do správního řízení jako jeho účastnice, ani aby byla vyslechnuta jako svědkyně. Dále není pravda, že správní orgán prvního stupně se nijak nevypořádal s předloženými fotografiemi a dokladem o zajištění ubytování – k tomu soud odkazuje na str. 8 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 11. 11. 2019.
63. Ostatně i kdyby snad soud připustil, že tvrzení žalobce o soužití s A. T. nebylo účelové, sám žalobce uvádí, že se po cca 2-3 měsících vrátil zpět ke své manželce, tedy ještě v průběhu správního řízení. Soudu tak není zřejmé, jakým způsobem by mohlo (byť jen potenciálně) zasáhnout do práv žalobce, že A. T. nebyla přibrána jako účastnice řízení, či vyslechnuta jako svědkyně.
64. Pokud jde o výsledek manželky žalobce, pak krajský soud konstatuje, že správní orgány měly dost poznatků o soukromém a rodinném životě žalobce z jiných řízení. Žalobce tyto poznatky konkrétně nezpochybňoval, v průběhu správního řízení jen obecně namítal, že nebyla dostatečně posouzena přiměřenost tohoto zásahu. Například výsledek manželky ani sám nenavrl a její zdravotní stav začal akcentovat teprve v soudním řízení. Na procesní aktivitě žadatele v řízení o správním vyhoštění přitom záleží, přinejmenším pokud jde o posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života. Není povinností správního orgánu zjišťovat všechny skutečnosti relevantní pro posouzení uvedené otázky, je na žadateli, aby tvrdil a případně doložil tyto skutečnosti.
65. Samotnému hodnocení přiměřenosti zásahu uloženého správního vyhoštění do žalobcova rodinného a soukromého života pak krajský soud nemá co vytknout. Faktory, které lze dle judikatury ESLP zohlednit při posuzování přiměřenosti zásahu do rodinného a

soukromého života cizince, k němuž dojde v důsledku nuceného vycestování cizince, jsou například: imigrační historie dotčené osoby (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); důvody veřejného pořádku; rozsah, v jakém by byl narušen rodinný život dotčené osoby; zda rodinný život byl založen až poté, kdy dotčená osoba věděla, že její imigrační status je takový, že její rodinný život v dané zemi je od počátku nejistý; zda bylo ukončeno právo pobytu na území smluvního státu v důsledku spáchání trestného činu (a případně o jak závažný trestný čin se jednalo); pevnost sociálních, kulturních a rodinných vazeb s hostitelskou zemí a se zemí, kam má být dotčená osoba navracena atd. (viz např. rozsudky ze dne 31. 1. 2006, ve věci *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, § 39; ze dne 28. 6. 2011, ve věci *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, § 70; ve věci *Üner proti Nizozemsku*, § 57-58).

66. Správní orgán mnoho z těchto faktorů v nyní posuzované věci zohlednil a krajský soud nevidí důvod jeho závěry v tomto bodě jakkoliv korigovat. V dalším řízení bude ovšem na správním orgánu, aby danou otázku posoudil podle skutkového stavu v době jeho rozhodování, nelze tedy předjímat, jaký bude definitivní výsledek jeho hodnocení.

VI. Závěr a náklady řízení

67. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil napadené rozhodnutí žalované a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.).
68. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, krajský soud mu proto přiznal náhradu následujících nákladů řízení:

- náklady právní služby poskytnuté zástupkyní žalobce za 3 úkony po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, účast na soudním jednání), včetně paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], tj. 9 300 Kč;

- náhrada jízdného zástupkyně žalobce, resp. advokátního koncipienta, z místa sídla zástupkyně k soudu a zpět, včetně náhrady za promeškaný čas v celkové výši 1 959,5 Kč (§ 13 a § 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu).

Zástupkyně žalobce ve vyčíslení nákladů řízení uvedla také zaplacený soudní poplatek za správní žalobu ve výši 3 000 Kč, soud však od žalobce v této věci, v souladu se zákonem [srov. § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích], žádný soudní poplatek nevybral.

Žalovaná je tedy povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 12 159,5 Kč, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li

poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 25. září 2020

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce